

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 124 | december 2011 | gratis

EU riskerar att falla samman

NÄR DETTA SKRIVS I SLUTET av november har den finansiella och politiska krisen börjat äta sig ända in i EU:s kärnland Tyskland, som anses stå för den europeiska stabiliteten. När Tyskland ville sälja statsobligationer för att minska sin nationella skuld kunde man bara bli av med två tredjedelar av dem. Bankerna på den så kallade marknaden vägrar till och med att belasta sin bokföring genom att köpa statsobligationer för att minska den nationella skulden i som det anses EU:s mest bärkraftiga ekonomi.

Samtidigt oros bedömare över att eurozonen inför 2012 kommer att gå in i en period av förnyad ekonomisk tillbakagång eller negativ tillväxt p.g.a. den morbida åtstramningspolitik som framförallt hävdas av just Tyskland, vilket i form av minskad efterfrågan spiller över genom minskad export på övriga EU-länder. För förbundskansler Angela Merkel är lösningen för att rädda eurosystelet ännu mera åtstramningspolitik genom införa den finansiella överstatlighet som euroanhängarna inte ansågs behövas, när euron infördes dvs kontroll och diktat över nationella budgetar, de nationella välfärds- och socialförsäkringssystemen, lönenivåer och kollektivavtalssystem, nationell arbetsrätt etc. På EU-språk kallas dessa angrepp på den nationella demokratin för den europeiska planeringsterminen, "sexpaket" och Europluspakten.

Jan-Erik Gustafsson är ordförande i Folkrorelsen Nej till EU

FÖR FRANKRIKES PRESIDENT Nicolas Sarkozy och regeringen Obama är lösningen på den mest akuta krisen att i stället ge ut nationella obligationer för att öppna upp för den Europeiska centralbanken ECB att ge ut euroobligationer. Både Frankrike och USA banker har många osäkra fodringar och ruttna lån i euroländernas krisländer. Frankrike vill nu att samtliga euroländer att skattebetalarna i andra euroländer skall hjälpa till att finansiera enskilda länders statskulder. Och den franske ambassadören har i Svenska Dagbladet försämligt vädjat till Sverige att hjälpa till. Men gemensamma obligationer är första steget att de starka får betala för de svaga

och de sparsamma för dem som levt över sina tillgångar. Det är knappast vad t.ex. tyska, nederländska och finländska skattebetalare drömer om. Och om det genomförs är EU:s viktigaste maktthavare Angela Merkel definitivt slut som politiker.

Inför 2012 har EU kommit till sin absoluta återvändsgränd och unionen riskerar att falla samman av ökade inre motsättningar. Åtstramningspolitiken sipprar över och drabbar även Sverige. Detta borde vara ett läge då allt fler av oss i Sverige blir medlemmar i Folkrorelsen EU för att sätt tryck på det svenska EU-frälset att ta Sverige ut ur EU. Men vi står fortfarande och stampar på ett medlemstal strax under 3.000. Det tycks som att de flesta bekymrade medborgare har en psykologisk barriär som att "Saken avgjordes vid folkomröstningen 1994", och "Vi fick i alla fall behålla kronan". Det är som att teckna en brandförsäkring först efter att det har börjat brinna. Detta är förstäligt, men också ett problem. Det flesta av oss minns vad EU-frälset utlovade inför 1994. Det mesta har visat sig vara ett svek och bedrägeri, och det finns inga formella garantier för att detta EU-frälse inte påtvingar oss euron.

TA SOM EXEMPEL EU-nämndens ordförande professorn i nationalekonomi Carl B. Hamilton som i sin valbroschyr inför riksdagsvalet 2010 skriver: "Euron har fungerat väl i 10 år. Vi ska införa den i Sverige, och hålla fast vid visionen om allt mer samarbete i Europa". På Svenska Dagbladet Brännpunkt skriver han till försvar för euron och Sveriges så kallade inflytande i EU att Sverige och därmed svenska skattebetalare av självbevarelse, när inget annat ger effekt, bör ge krisande länder lån och stödja åtgärder mot en europeisk bankkris. Allt för att rädda det internationella bankkapitalet på folkens bekostnad.

Folkrorelsen Nej till EU behöver ditt stöd för att kunna bemöta de ovederhäftiga utsagor som görs över det alltmer överstatliga och odemokratiska EU-bygget. Ge gärna bort en prenumeration på Kritiska EU-fakta som en julkalpp, eller ge en julgåva till Folkrorelsen, eller ge ett nyårslofte att värva minst en ny medlem (tidningen ingår) under 2012.

Jan-Erik Gustafsson

[klipp & kommentarer]

ESA klagar på Island

Island ställer krav på utländska bemanningsföretag som enligt Eftas övervakningsmyndig, ESA, strider mot EES-avtalets artikel 36 om fri rörlighet för tjänster.

För det första måste företagen underrätta isländska myndigheter åtta dagar innan de börjar sin verksamhet i landet, för det andra är de skyldiga att ha en representant på Island och för det tredje måste de skicka information om arbetstagarna till Island. Dessutom måste bemanningsföretaget uppfylla vissa andra administrativa villkor.

Enligt ESA, som är EU-kommissionens förlängda arm i EES-länderna Island, Norge och Liechtenstein, utgör den sammanlagda effekten av dessa krav en "oproportionerlig inskränkning" i den fria rörligheten för tjänster och har sänt ett så kallat motiverat yttrande till den isländska regeringen.

GÖSTA TORSTENSSON

Livsfarlig åldrvård

Skattefria vinster på skattebetalarnas bekostnad – det är affärsmodellen för dagen. Privatkapitalister tar för sig av de tillgångar som politikerna i valfrihetens namn dumpar på marknaden. De suger in lånat kapital i ena änden, pumpar ut vinster i den andra och lämnar utsugna och svårt skuldsatta företag efter sig. Utvunnet kapital placeras i lämpligt skatteparadis.

Southern Cross, Storbritanniens största kedja av vårdhem för gamla, har just gått i putten efter att ha varit i händerna på amerikanska Blackstone Capital Partners. Vårdbolaget är så tårt av skulder och hutlösa hyror att det två år efter sin börsintroduk-

tion måste avvecklas.

Regeringen i London lovar att patienterna inte ska bli lidande.

Så ser riskfördelningen ut: säkra vinster till riskkapitalisten, efterräkningar till det allmänna.

Samtidigt redovisar Financial Times en granskning av kvalitén inom den brittiska åldrvården. Myndigheterna gav 2010 lågt betyg till vart sjunde privat vårdhem. Vart elfte offentligt och icke vinstjagande vårdhem fick motsvarande betyg.

"Det har gått så långt att det börjar bli farligt för patienterna - och det kommer att bli värre", säger en av kvalitetsinspektörerna. "Om jag hade en släkting med behov av åldrvård skulle jag vara orolig."

Kvalitetsinspektionerna skärms ner med 70 procent i år.

MIKAEL NYBERG

Frankfurtgruppen bestämmer

År 2000 förklarade storföretagslobbyorganisationen European Roundtable of Industrialists dåvarande ordförande Daniel Jenson att "en rigid nationalstat håller på att brytas ned. En dubbel revolution är på väg: å ena sidan reducerar vi statens och den offentliga sektorns makt i allmänhet genom privatisering och avreglering, å andra sidan överför vi många av nationalstatens befogenheter till en mer modern och internationellt sinnad struktur på europeisk nivå."

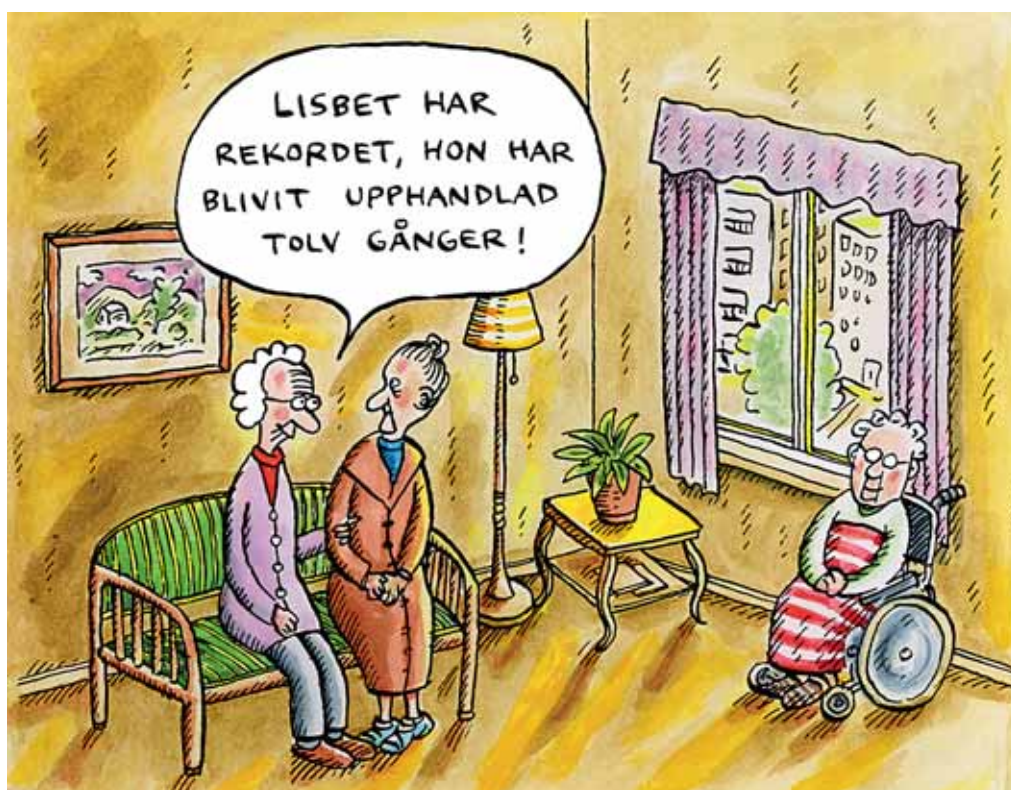
Den mäktigaste aktören i den av baron Jenson efterlysta "europeiska strukturen" är den så kallade Frankfurtrundan. I denna informella grupp möts Tysklands förbundskansler Angela

Merkel, Frankrikes president Nicholas Sarkozy, IMF-chefen Christine Lagarde, Eurogruppens ordförande Jean-Claude Juncker, EU:s rådspresident Herman van Rompuy, EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso och ECB-chefen Mario Draghi.

Frankfurtrundan har hemliga förmöten innan de vanliga EU- och Eurotoppmötena, och det var Frankfurtrundan som i praktiken drog undan mattan för Greklands premiärminister Giorgos Papandreou och Italiens premiärminister Silvio Berlusconi, och ersatte dem med de icke-folkvalda EU-teknokraterna Loukas Papademos och Mario Monti. Den förstnämnde har varit ledamot i ECB och den andre EU-kommissionär.

GÖSTA TORSTENSSON

www.robertnyberg.nu

Grekland sitter fast i Bryssels nyliberala tvångströja

MINDRE AN EN VECKA efter EU-toppmötet den 26-27 oktober i Bryssel meddelade Greklands premiärminister Giorgos Papandreou överraskande att landet ska folkomrösta om det av EU och IMF krävda åtstramningspaketet. Bland annat hade den grekiska regeringen lovat löneavtal i det privata näringslivet ska rivas upp och att tiotusentals jobb i den offentliga sektorn ska skäras ned.

– Besluten är så långtgående att den grekiska befolkningen måste få ta ställning, förklarade Papandreou i en parlamentsdebatt och lovade att resultatet av folkomröstningen kommer att betraktas som bindande för regeringen.

– Om det grekiska folket inte vill ha stödpaketet så kommer det inte att godkännas, fastslog han.

Folkomröstningsutspelet var ett försök av Giorgos Papandreou att möta protesterna mot åtstramningspolitiken med ett ultimatum till grekiska folket om att alternativet var kaos där Grekland skulle kastas ut ur euron och bli totalt bankrutt.

BESLUTET ATT LÅTA grekerna rösta om regeringens drakoniska stödpaket sände chockvågor bland marknadskrafterna i euron. En direkt motreaktion blev av EU och IMF stoppade utbetalningen av 8 miljarder euro till Grekland.

Några dagar senare, i samband med G20-mötet i Cannes, kallades Giorgos Papandreou till ett möte med Frankrikes president Nicholas Sarkozy, Tysklands förbundskansler Angela Merkel, EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso, Europeiska rådets ordförande Herman van Rompuy, Eurogruppens ordförande Jean-Claude Juncker, Europeiska centralbankens chef Mario Draghi och Internationella valutafondens chef Christine Lagarde.

– Vi gjorde klart för honom att hans agerande var illojalt,

Bild: CHRISTER THEMPPANDER

meddelade Jean-Claude Juncker efteråt.

Beskedet till Papandreou var brutalt. En folkomröstning skulle inte handla om räddningspaketet, utan om Greklands fortsatta medlemskap i valutaunionen. För Tyskland och Frankrike är det viktigare att rädda euron än Grekland. Inte en euro skulle betalas ut från EU och IMF förrän folkomröstningen var avklarad – eller ännu hellre avslått.

Papandreou tvingades till underkastelse för att sedan kasta in handduken. I stället för folkomröstning får grekerna nu en före detta bankchef till premiärminister. Den tidigare vice ECB-chefen Loukas Papademos ska leda en koalitionsregering med socialdemokratiska Pasok och konservativa Ny demokrati samt

det nationalistiska högerpartiet Laos (som för första gången sedan av slutet på militärdiktaturen 1974 rycker in i regeringen). Den förre EU-kommissionären Stavros Dimas blir ny utrikesminister.

EU-teknokraterna Loukas Papademos och Stavros Dimas är kanske rätt män på rätt plats. Den grekiska regeringens roll är sedan en tid tillbaka inte att göra vad folket vill, utan att administrera de beslut som tas av EU, ECB och IMF.

SAMTIDIGT SKÄRPER Bryssel kontrollen över Grekland.

Eurogruppen, EU-kommissionen och EU-ordföranden Herman van Rompuy kräver att de stora partiernas ledare också ska skriva under ett papper på att de kommer att fullfölja de åtstram-

ningar och privatiseringar som EU och IMF påbjuder oavsett vad det grekiska folket tycker.

– EU och IMF behöver veta att åtagandena gäller även framtida regeringar innan man åtar sig mångåriga stödsatser, sade José Manuel Barroso efter ett möte med Loukas Papademos i Bryssel.

Dessutom vill Angela Merkel och Nicholas Sarkozy ersätta EU:s regelbundna inspektionsresor med permanent närvaro i Aten av budgetkontrollanter från Bryssel.

Eukrati i stället för folkstyre. Demokratiskt fattade beslut i medlemsländerna kan och ska överprövas för eurons (först och främst Tysklands och Frankrikes) bästa. Det är EU i ett nötskal.

GÖSTA TORSTENSSON

Teknokrater styr i krisens Europa

I GREKLAND STYR NU Lucas Papademos och i Italien har Mario Monti ersatt Silvo Berlusconi. Tillsättningarna har mött jubel från Bryssel och den så kallade marknaden.

Men ingen tycks reflektera över att varken Papademos eller Monti är folkvalda. De har inte fått sina uppdrag genom att de vunnit väljarnas förtroende.

När de nu ska fatta avgörande beslut om sina länders framtid saknar de ett tydligt mandat från det grekiska och italienska folket.

Och det är inga små förändringar som de planerar att genomföra: löner ska frysas eller sänkas, omfattande privatiseringar genomföras, arbetsrätten

nedmonteras, pensionsåldern höjas och den redan underutvecklade välfärden ska utsättas för omfattande nedskärningar.

Samtidigt har en av demokratiens grunder, ansvarsutkrävandet, satts ur spel. För grunden i en demokrati är att väljarna kan rösta bort de politiker man är missnöjd med. Men vem kan rösta bort Europas nya teknokrater?

DEN EKONOMISKA KRIS som vi ser växa sig allt starkare i södra Europa är på god väg att bli en demokratis kris – och Europas liberaler jublar över utvecklingen.

Samtidigt har Italien och Grekland hamnat under ekonomiskt förmyndarskap. Tjänste-

män från IMF och EU har i realiteten tagit över makten över den ekonomiska politiken. Från EU:s sida höjs dessutom krav på att upphäva rätten till centrala kollektivavtal för privatanställda i Grekland, en tydlig inskränkning i den grundläggande mänskliga rättigheten att få organisera sig och kräva sina rättigheter på sin arbetsplats.

ATT VANLIGA ITALIENARE och greker har några som helst synpunkter på utvecklingen i sina egna länder beskrivs som ansvarslost, trots att det nu är de som ska betala priset för en kris som andra skapat.

Demonstrationerna utanför parlamenten, strejkerna och pro-

testerna döms ut. Att grekerna skulle tillåtas folkomrösta om några av de största besluten i landets moderna historia beskrevs som galenskap.

JAG HAR INGEN STÖRRE tilltro till de flesta parlamentsledamöter i Rom och Aten. Hade jag varit italiensk eller grekisk medborgare hade jag sällt mig till demonstrationerna på torget. Men det går inte bara att vara demokrat när ens eget lag vinner valen, demokratiens grundprinciper behöver försvaras även vid ekonomisk kris.

Den ekonomiska krisen har i stora delar sin grund i att demokratin pressats tillbaka. När kort-siktiga vinstintressen fått styra allt större delar av samhällets utveckling har befolkningens långsiktiga intressen av välfärd, infrastruktur och arbetstillfällen fått stå tillbaka. Del efter del av samhällsekonomin har dragits in i spekulation och de ekonomiska bubblorna kunnat växa sig enorma.

SVARET PÅ KRISEN borde därför vara mer av demokrati. Finansmarknaderna behöver regleras, de stängda styrelserummen i finansinstituten och bankerna öppnas upp och utrymmet för skattefusk och kapitalflykt elimineras. Varje land måste få möjlighet att lämna det kapsejsade EMU-projektet och ta tillbaka makten över sin ränte- och valutapolitik.

I grunden handlar det om att makten måste flyttas från marknadskrafterna till de demokratiska valda församlingarna. Vad Grekland och Italien behöver är folkvalda ledare som är beredda att ta strid för demokratin, inte teknokrater.

HANS LINDE
riksdagsledamot (v)

BILD: CHRISTER THEMPÅNDER

Irland skadas på djupet av EU:s högerekonomiska sparprogram

IBLAND TALAS DET om krisen på Irland som om den redan var löst. Med en officiell arbetslöshet på 14 procent och en ny massmigration från ön kan inget vara mer fel.

– Det finns ingen bostadsbubbla. Det är förbannat skitprat.

Mannen på andra sidan bordet var riktigt arg. Pubkvällen i Dublin höll på att gå alldeles fel. Jag hade sagt att Irlands extrema fastighetspriser var en bubbla. Den arge mannen var mäklare och en bekant till min vän. "Man har rätt till olika åsikter" sa min vän och började prata fotboll istället. Det var hösten 2006 och förenat med fara att kritisera den keltiska tigerekonomin.

IRLAND VAR DET nyliberala förödmöret som hyllades av EU. Irlands LO kritiserade regeringen för att bara sänka skatter och ge storbolagen rätt till enorma skatteavdrag. LO ville fondera pengar för framtiden. Enstaka ekonomer sa att den av EU fastställda räntan var för låg för Irland, att landets ekonomi var överhettad. Landets dåvarande premiärminister Bertie Ahearn svarade iskallt: "De som säger att vår ekonomiska utveckling inte är hållbar bör begå självmord".

Banksektorn var avreglerad och ägnade sig åt mycket riskabla låneoperationer på de stora marknaderna, men också gentemot vanligt folk. Jag minns när vi köpt vår bostad. Vår ekonomiske rådgivare uppmanade oss att låna mer för konsumtion. Vi sa nej. Många andra gjorde inte det. Bankerna sa att det var riskfritt.

MEN DET VAR INTE sant. Hösten 2008 slog finanskrisen till. De irländska bankerna stod inför konkurs. En sen natt fick de regeringens ekonomiska garantier. På morgonen var skulderna överförförda till Irlands folk. Bostadsbubblan sprack. Arbetslösheten exploderade. Sparpaketet pressade ner inkomsterna dramatiskt. 2009 hade jag och min fru plötsligt 20 procent lägre total inkomst. Det var svårt. Men för den som var skuldsatt över öronen och förlorade jobbet så väntade desperation. Bara längs vår gata i Dublin begick tre förtvivlade män självmord inom några månader.

Män som trott på "den ekonomiska utvecklingens hållbarhet". På en fest hos min vän mötte jag återigen hans bekant. Mäklaren var arbetslös, svårt skuldsatt och tystlåten. Jag kände oro.

NYLIBERALERNA I EU låtsades inte om att de nyss hyllat Irland. Istället sas det att Irlands offentliga sektor blivit för stor. Men det var inte sant. Det var regeringens beslut att överta bankernas spekulationsskulder som skapade de enorma offentliga underskotten. Inte heller kan man påstå att välfärdsstaten utvecklades för mycket under tigeråren. Några exempel: En dagisplats kostade föräldrarna 10.000 kronor i månaden. Skolorna fick statsbidrag men måste själva stå för 20 procent av de löpande utgifterna. Det insamlades genom loppmarknader och privata bidrag. Skolböcker och uniformer måste man köpa själv. Vart sjätte

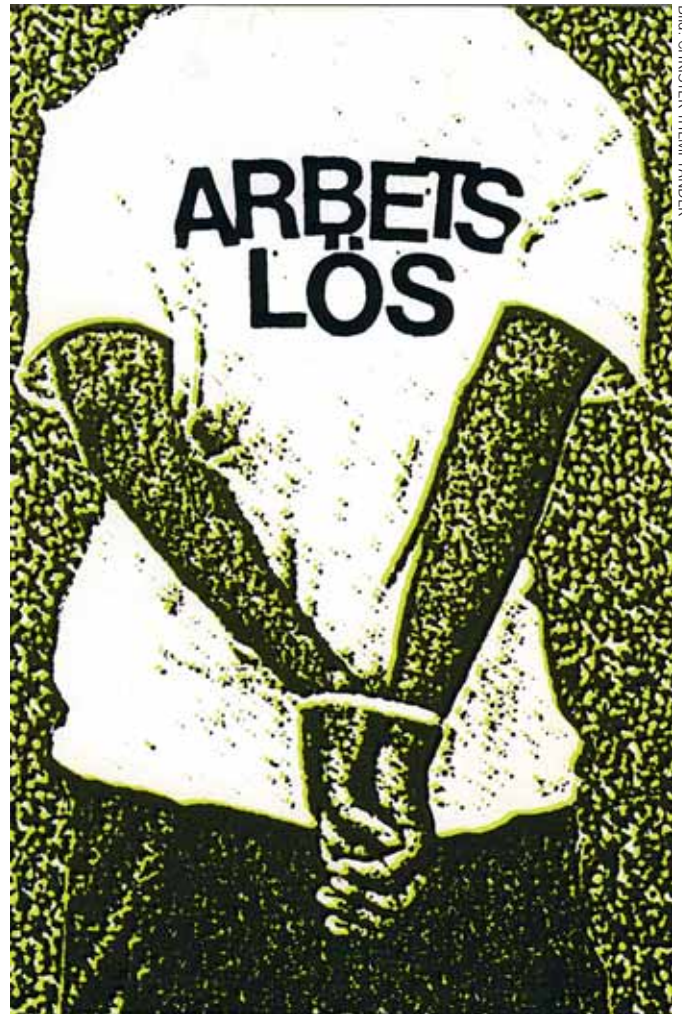

BILD: CHRISTER THEMPTANDER

irländskt barn växte upp i hem som, enligt UNICEF, betecknades som fattiga. Och det var för tre år sedan. Nedskaeringarna inleddes från det läget.

POLITIKER SOM STÖDER EU/IMF:s åtstramningsprogram säger att Irland nu framgångsrikt bekämpar krisen. Senast hörde jag Maria Wetterstrand i Agenda nämna Irland som ett föredöme, till skillnad från Grekland. Det låter som om krisen redan lösts. Men det är inte sant. Den officiella arbetslösheten ligger fast på drygt 14 procent. Den reella arbetslösheten är betydligt högre. Nedskaeringarna bryter ner den offentliga sektorn. Massmigration är åter ett irländskt faktum. "Den fortsatta åtstramningspolitiken skapar djup och bestående

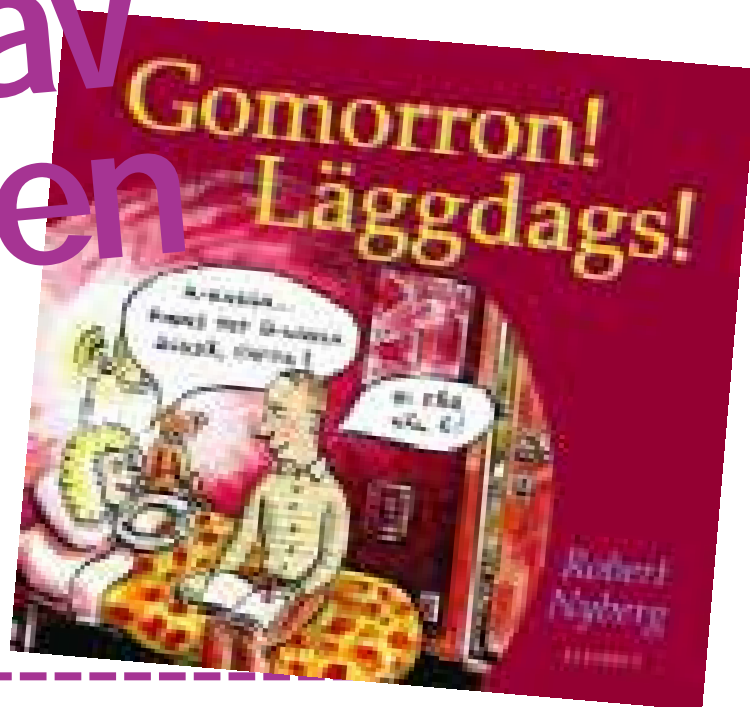
skada i vår ekonomi och vårt samhälle" skriver Irlands LO och konstaterar att "långtidsarbetslösheten hotar den sociala sammanhållningen och demokratin." Och då återstår det åtminstone tre år av EU/IMF:s högerekonomiska sparprogram. På EU:s order drev regeringen nyligen igenom beslutet att betala 700 miljoner euro till ägarna av obligationer i Anglo-Irish Bank. Pengar som istället kunde ha investerats i nya jobb.

HUR GICK DET FÖR min väns bekant? Jo, mäklaren fick jobb. I den nya statliga institution som tagit över bankernas sjuka lån till byggbolag som nu konkursat. Det kan han en hel del om. Jag är glad att han lever.

STELLAN HERMANSSON

Välkommen till Folkkrörelsen
Nej till EU:s 16:e kongress
Folkkrörelsen Nej till EU:s 16:e kongress äger rum i Västerås den 5-6 maj 2012. Sedvanliga kongressförhandlingar, verksamhetsberättelse, ekonomisk berättelse, handlingsprogram, motioner, val av styrelse m.m. Mer information på www.nejtilleu.se.
Folkkrörelsen Nej till EU:s riksstyrelse
gm Jan-Erik Gustafsson ordförande

Värva tre nya medlemmar till Folkrörelsen Nej till EU och du får en bok av tecknaren Robert Nyberg

Skriv namn och adress på de personer som du värvat som nya medlemmar, samt ditt eget namn och adress, klipp ut eller kopiera och skicka till Folkrörelsen Nej till EU, Pölgatan 5, 414 60 Göteborg. Du som värvat får "Gomorra! Läggdags" av Robert Nyberg i julklapp. Du kan också ge bort ett medlemskap i Folkrörelsen Nej till EU (eller en prenumeration på Kritiska EU-fakta) i julklapp. Mejla kansli@nejtill.eu.se så skickar vi ett julklappskort.

Namn

.....
.....
.....

Adress

Namn och adress till dig som värvat ovanstående medlemmar

.....

Posttidning B

Avsändare:
Kritiska EU-fakta
Pölgatan 5
414 60 Göteborg

GALLERIET/LARS-ERIK HÅKANSSON

